

PAS

Een broze huid

CASUS

DIAGNOSE

Epidermolysis Bullosa Simplex, type Dowling-Meara (EBS-DM), bij een verder gezond meisje van zeven jaar.

Epidermolysis Bullosa (EB) is een groep erfelijke, ongeneeslijke huidaandoeningen waarbij vanaf de geboorte loslating optreedt van huid en slijmvliezen. Oorzaak van de aandoening is dat bepaalde hechtmoleculen, die de verschillende lagen van de huid moeten verankeren, niet of slecht zijn aangelegd ten gevolge van een genmutatie.

EB wordt verdeeld in drie hoofdvormen. EB Simplex type Dowling-Meara is een matig ernstige vorm, die blaren geeft over het gehele lichaam. Het Universitair Medisch Centrum Groningen kent een multidisciplinair team dat werkt aan de diagnose en behandeling van patiënten met EB.

KORTE MEDISCHE ANAMNESE

Cliënte is sinds haar geboortjaar bekend met EB Simplex. Dit betekent dat bij haar zelfs bij geringe druk- en wrijvingskrachten de huid vlak boven het basale membraan splijt. Er ontstaat een ruimte die volloopt met vocht en dat zien we als blaarvorming. Deze blaarvorming komt bij haar vooral voor aan de onderkant van beide voeten en ter hoogte van enkel en wreef, maar ook op de rest van het lichaam ontstaan blaren. Hierdoor kunnen huidirritaties, pijn en jeuk, maar ook infecties en wondvorming ontstaan. In ernstige gevallen kan blaarvorming bij EB leiden tot bloedarmoede, contracturen, vergroeiingen, ernstige vermoeidheid, pijn, stagnerende groei en andere

© FOTO: ROB NELISSE

>>> 2

BADSCHOENEN

Hoe kun je veilig douchen of breng je een bezoek aan het zwembad als je niet kunt lopen op blote voeten?

Steeds meer mensen verzoeken hun orthopedisch schoentechnicus om een oplossing voor dit probleem. De badschoen voorziet daarin. Deze rubberen schoenen zijn bedoeld voor mensen die zich moeilijk kunnen voortbewegen zonder orthopedisch schoeisel en die bijvoorbeeld

naar het zwembad willen, of zich op een veilige manier willen douchen. De vraag naar dit product neemt sterk toe.

De binnen en buitenkant van de orthopedische badschoenen zijn gemaakt van een poro rubber. Ook het voetbed is van deze poro rubber gemaakt. In de zijkanalen zijn gaten aangebracht, waar het water uit kan lopen. Aan de onderkant zit een antislipzool tegen uitglijden en

meestal heeft de badschoen een klittenbandsluiting.

Om de badschoen te maken wordt gebruik gemaakt van dezelfde leest als waarop de orthopedische schoenen gemaakt worden. Met speciale warmte-technieken trekt de schoentechnicus het rubber vacuüm over de leest, waardoor het rubber de juiste vorm krijgt.

>> een broze huid

Behandelend arts:

C.G.B. Maathuis, revalidatiearts
Universitair Medisch Centrum
Groningen (UMCG)

Behandelend schoentechnicus:

J. Stötefalk, OIM Groningen

complicaties. Cliënte heeft hier gelukkig geen last van. Ze heeft een gezonde handfunctie, en ook verder is ze gezond en ADL-zelfstandig.

COMPLICATIES

Cliënte heeft aan beide voeten een forse standafwijking (platvoeten), waardoor extra wrijving optreedt. Daarnaast heeft ze last van overmatige eeltvorming (hyperkeratose) op handpalmen en voetzolen, een typerend bijverschijnsel van EB Simplex. Ze wordt hiervoor regelmatig behandeld door de pedicure. Zo wordt voorkomen dat het eelt zich vastzet in de huid en zwelling en pijnklachten veroorzaakt.

THERAPIE

EB Simplex is niet te genezen, de neiging tot blaarvorming blijft het hele leven bestaan. De behandeling is er vooral op gericht gevolgen en complicaties van de aandoening te beperken en cliënte zo goed mogelijk te begeleiden met haar ziekte. Het gezin krijgt hiervoor onder andere steun van een maatschappelijk werkende, die cliënte en haar ouders helpt bij de acceptatie van de ziekte.

KORTE SCHOENTECHNISCHE ANAMNESE

Cliënte droeg eerst een confectieschoen, maar de voet van cliënte zat niet goed gefixeerd in de schoen, zodat wrijving optrad. De arts en de schoentechnicus probeerden dit te verhelpen met een podotherapeutische steunzool, die tevens nodig was om de standafwijking te corrigeren. Wrijving en blaarvorming verdwenen echter niet en werden door de steunzool zelfs versterkt. Daarnaast sneden de naden aan de binnenzijde van de confectieschoen in haar voet, wat eveneens leidde tot irritaties en blaarvorming. Cliënte ging daarna over van een confectieschoen met inlegzool naar een semi-orthopedische schoen. Deze ingreep leidde evenmin tot de beoogde fixatie. Inmiddels hadden cliënte en haar ouders zelf een voorlopige oplossing gevonden voor de druk- en schuifkrachten op haar voeten. De voeten werden op hak en wreef ingepakt in een foam, dat op de huid bleef plakken. Dit foam werd in de sok gestopt en beschermde de voet tegen de ernstigste druk- en schuifkrachten. Uiteindelijk werd een volledig orthopedische schoen onvermijdelijk omdat alleen

OBSERVATIE KAREL MAATHUIS:

© FOTO: ROB NELISSE

'Persoonlijk vind ik het knap hoe cliënte en haar ouders met deze ziekte omgaan, want EB is toch heel belastend. De zorglast voor ouders is enorm. Ze moeten grotendeels zelf de huid- en wondverzorging van hun kind voor hun rekening nemen. Soms dagelijks. De blaren moeten bijvoorbeeld regelmatig worden doorgespreid. En het is niet leuk als je, terwijl je als ouder daarmee bezig bent, ziet hoeveel pijn je je kind doet.

Er mag meer aandacht komen voor deze aandoening. Daarom zijn we nu in Groningen een onderzoek gestart naar kinderen met EB. We willen weten wat vooral hun problemen zijn, waaraan zij het meest behoefte hebben en welke interventies het meest passend zijn. Denk aan voeding, beschoeiing, voortbewegen enzovoort. Ik hoop dat we met dit onderzoek ontdekken in welke richting we onze behandeling dienen te sturen en hoe we de zorglast van ouders het beste kunnen ondersteunen.'

op die manier de benodigde maximale fixatie gerealiseerd kon worden. Een perfecte pasvorm is essentieel voor deze aan-doening.

SCHOENTECHNISCHE OPLOSSING

De schoentechnicus maakte eerst een doorzichtige schoen (foolyschoen), om te bepalen waar de druk- en schuifkrachten zich vooral voordoen. Daarna maakte hij een voorlopige schoen van zacht materiaal. De schacht van deze schoen is van leer, de voering is van foam, een schuimachtig materiaal dat je haast niet voelt. De schoen kent vrijwel geen naden aan de binnenzijde. Er is gekozen voor een vetersluiting, omdat deze beter sluit dan een ritsluiting, die op termijn ruimer wordt en dan niet meer te corrigeren is. De tong van de schoen is gemaakt van gepolsterd materiaal, om insnijden van de veters in de voet tegen te gaan. De basis van het supplement is zo opgebouwd dat de valgusstand met dit supplement volledig is gecorrigeerd. De bovenlaag van het supplement is gemaakt van een badstofsoort, waardoor de onderzijde van de voet zo min mogelijk last

heeft van druk of wrijving. Tevens koos de schoentechnicus voor een hoog contrefort, om de voetstand stabiel te houden en om te voorkomen dat de voet naar voren verschuift. Dit contrefort houdt de voet goed opgesloten in de schoen. Het materiaal van het contrefort is gemaakt van Ercoflex, een taai, maar flexibel materiaal, dat goed sluit om de voet.

De schoentechnicus bracht ook een afwijking onder de schoen aan, om extra spanning onder de voet te voorkomen. Dit is een lichte afwijking die de beweging van de voet gedeeltelijk overneemt. In de schoen is ten slotte voldoende ruimte overgelaten voor de voorvoet, zodat de tenen gewoon kunnen bewegen en niet tegen de schacht worden aangedruwd.

HET RESULTAAT

Het meisje en haar ouders zijn tevreden over de behandeling en de schoenvoorziening. Ze hebben lang gezocht naar een goede oplossing en die is nu bereikt. Blaarvorming blijft achterwege, cliënte heeft geen pijn en ze kan goed en onbelemmerd bewegen.

MODEL

- Halfhoog model met vetersluiting

BIJZONDERHEDEN

- Tong van gepolsterd materiaal
- Badstof bovenlaag supplement
- Hoog contrefort van Ercoflex

VOORZIENINGEN

- Lichte, kunstmatige afwijking
- Afronding van de hak, om de afwijking te bevorderen

© FOTO'S: ROB NELISSE

OBSERVATIE JOOP STÖTEFALK:

© FOTO: ROB NELISSE

'Ik heb wel vaker cliënten met deze aandoening meegemaakt. Mijn ervaring is dat je de schoen dan zo zacht mogelijk moet maken en dat de pasvorm vooral aan de achterzijde en de onderzijde van de voet precies goed moet zijn. Elke schuifkracht veroorzaakt immers wonden en die genezen moeilijk. Deze wonden kunnen al optreden als een sok dubbel is geslagen. De schoenen moeten daarom zo soepel mogelijk zijn, al kun je het risico op blaarvorming nooit helemaal vermijden. Veel van deze cliënten gebruiken daaromverbandjes om de voet, om de ergste druk weg te nemen.

Bij een casus als deze komt het aan op goede keuzes maken. Een standaard aanpak bestaat namelijk niet, daarvoor komt EB te zelden voor. Juist daarom zijn we blij dat we cliënte en haar ouders hebben kunnen helpen. Het is een vrolijk meisje dat overal aan meedoet. Dat hebben wij een klein beetje mogelijk gemaakt.'

HBO-GEKWALIFICEERDE SCHOENTECHNICI

In september 2005 zullen vijftien tot twintig orthopedisch schoentechnici na een assessment starten aan de duale HBO-T van Fontys hogescholen in Eindhoven. Deze hogeschool werkt daarvoor nauw samen met de katholieke hogeschool Kempen in Geel, België. Orthopedisch schoentechnici worden opgeleid tot ambachtsmensen die hun vak verstaan. Maar hede ten dage worden de eisen aan het werk almaar hoger. Zeker als de ambachtsman de leiding krijgt over een vestiging en personeel aan moet sturen. Dan moet je ook een visie kunnen ontwikkelen, beschikken over voldoende communicatieve vaardigheden en natuurlijk beleid maken en uitvoeren op basis van managementinformatie. Al die aspecten zijn vervat in de deeltijd-HBO Orthopedische Schoentechniek. Het is een unieke opleiding waarin theorie en praktijk worden gecombineerd. Om aangenomen te kunnen worden aan deze opleiding moeten de studenten reeds werkzaam zijn in de sector. De eerste HBO-gekwalificeerde orthopedisch schoentechnici zullen naar verwachting in 2008 hun opleiding afronden.

VERPLAATSING

Penders gaat binnenkort de indeling van de hoofdvestiging in Heythuysen enig-

zins aanpassen. De schoenwinkel, waar de klanten een ruim assortiment van het betere confectieschoeisel aantreffen, krijgt een plaats grenzend aan de centrale entree. Zo wordt de winkel direct toegankelijk voor het publiek dat op zoek is naar verantwoord comfortabel schoeisel dat bijvoorbeeld gecombineerd kan worden met podotherapeutische of orthopedische steunzolen. De mensen die wachten op hun afspraak biedt het de mogelijkheid om kennis te nemen van het assortiment dat in het kader van de verplaatsing ook nog sterk zal worden uitgebreid. Bij die uitbreiding zal er vooral aandacht zijn voor de verruiming van de collectie herenschoenen.

SPREEKUR TERNEUZEN

Sinds kort is het spreekuur van Buchrhornen in Terneuzen verdubbeld. Eén dag per maand reed Paul Buchrhornen vanuit Eindhoven naar Terneuzen om een hele dag spreekuur te houden in revalidatiecentrum De Wielingen. De toeloop op het spreekuur was echter zo omvangrijk dat dit spreekuur onlangs moest worden uitgebreid naar twee keer per maand een hele dag.

SPREEKUR WESTEINDE ZIEKENHUIS

Penders heeft met een orthopedisch schoentechnicus al een lange traditie in

het Westeinde ziekenhuis, tegenwoordig onderdeel van Medisch Centrum Haaglanden. Onlangs is daar een podotherapeut aan toegevoegd. De podotherapeut neemt samen met de revalidatiearts deel aan het multidisciplinaire voetsprek-uur op de dinsdagochtenden. 's Middags draait de podotherapeut mee op de wondpoli. Tegelijkertijd – aan de andere kant van de gang – is de schoentechnicus aanwezig op het schoensprek-uur. De communicatielijn tussen podotherapie en orthopedische schoentechniek is daarmee nog iets korter geworden en wordt in de toekomst mogelijk nog korter. De betreffende podotherapeut schoolt zich namelijk ook als paskamer-medewerker/schoentechnicus.

PODOTHERAPIE BIJ OIM GROEP

Podotherapie en orthopedische schoentechniek vullen elkaar uitstekend aan. Dat is ook de visie van de OIM Groep. Vandaar dat OIM er voor gaat zorgen dat de dienstverlening van de podotherapeuten op alle vestigingen beschikbaar komt. Podotherapie blijkt echter een schaarse discipline, vandaar dat de OIM Groep leveranciers, podotherapeutische verenigingen en persoonlijke contacten aanspreekt om meer podotherapeuten binnen haar gelederen te krijgen.

FEDERATIE PAS

PAS is een stichting van samenwerkende producenten van orthopedische maatschoenen. De leden van PAS zijn Buchrhornen, Hanssen, OIM Groep en Penders. Voor informatie, vragen of suggesties kunt u terecht op www.federatie-pas.nl. U kunt ook een email sturen naar info@federatie-pas.nl

TE VINDEN IN:

Alkmaar, Almere, Amersfoort, Amsterdam, Apeldoorn, Arnhem, Assen, Baarn, Beetsterzwaag, Bergen op Zoom, Bocholtz, Boxtel, Brunssum, Capelle a/d IJssel, Culemborg, Delft, Den Haag, Dieren, Dokkum, Ede, Eindhoven, Emmen, Ettenleur, Gouda, Groningen, Gulpen, Haarlem, Harderwijk, Haren, Heiloo, Helmond, Heerlen, 's Hertogenbosch, Heythuysen, Hoensbroek, Hoofddorp, Hoogeveen, Kerkrade, Landgraaf, Leeuwarden, Leiden, Maastricht, Naaldwijk, Oss, Roermond, Roosendaal, Rotterdam, Sittard, Soest, Soesterberg, Tegelen, Teteringen, Tiel, Tilburg, Velp, Venlo, Venray, Vlaardingen, Vlissingen, Weert, Winschoten, Zoetermeer

PRODUCTIE

Sj-tekst

REDACTIE

Frank van de Loo, Buchrhornen
Léon Hahn, Hanssen
Ivo Franssen, Penders
Tiny Smit, OIM Groep

REDACTIEADRES

Sj-tekst
Swammerdamstraat 51
1091 RR Amsterdam

VORMGEVING

Studio René Bakker, Amsterdam
Rob Nelisse, fotografie

SLUITINGSDATUM

PAS-info 2-2005, mei 2005

Overname van artikelen alleen na schriftelijke toestemming van de redactie.

BUCHRHORNEN
orthopedische schoentechniek • podotherapie • AXIUM

PENDERS
Orthopedische
Schoentechniek B.V.
Podotherapie